P9_TA(2024)0094

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα – ετήσια έκθεση 2023

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το 2023 (2023/2064(INI))

(C/2024/6738)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

— έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) για το 2022,

— έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις της ΕΚΤ της 25ης Μαΐου 2023 όσον αφορά τα στοιχεία που περιλαμβάνονταν στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου σχετικά με την ετήσια έκθεση της ΕΚΤ για το 2021,

— έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) και της ΕΚΤ, και ιδίως τα άρθρα 15 και 21,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 123, το άρθρο 127 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 130 και το άρθρο 284 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),

— έχοντας υπόψη το άρθρα 3 και 119 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),

— έχοντας υπόψη τις μακροοικονομικές προβλέψεις των εμπειρογνωμόνων του Ευρωσυστήματος της 15 Ιουνίου 2023 για τη ζώνη του ευρώ και τις αποφάσεις που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ,

— έχοντας υπόψη τους νομισματικούς διαλόγους μεταξύ της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής του ΕΚ και της Προέδρου της ΕΚΤ Christine Lagarde, της 20ής Μαρτίου 2023 και της 5ης Ιουνίου 2023,

— έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 2023, για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθιέρωση του ψηφιακού ευρώ (COM(2023)0369),

— έχοντας υπόψη την απόφασή του της 1ης Ιουνίου 2023 για τις ρυθμίσεις υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της ΕΚΤ σχετικά με τη διάρθρωση των πρακτικών αλληλεπίδρασης στον τομέα δραστηριοτήτων κεντρικής τράπεζας ([1]),

— έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Μαΐου 2022 σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις του ρωσικού πολέμου στην Ουκρανία για την ΕΕ – ενίσχυση της ικανότητας της ΕΕ για δράση ([2]),

— έχοντας υπόψη τη Συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε δυνάμει της Σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή,

— έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,

— έχοντας υπόψη το άρθρο 142 παράγραφος 1 του Κανονισμού του,

— έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (A9-0412/2023),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβολές των εμπειρογνωμόνων του Ευρωσυστήματος του Ιουνίου του 2023, η ανάπτυξη της οικονομίας της ζώνης του ευρώ αναμένεται να επιβραδυνθεί από 3,5 % το 2022 σε 0,9 % το 2023, προτού ανακάμψει στο 1,5 % το 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με προκαταρκτική εκτίμηση της Eurostat, η ζώνη του ευρώ αναπτύχθηκε μόλις κατά 0,6 % το 2023· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει την χειρότερη επίδοση από την ύφεση του 2020 και μετά·

B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβλέψεις των εμπειρογνωμόνων του Ευρωσυστήματος του Σεπτεμβρίου του 2023 για τη ζώνη του ευρώ, ο ονομαστικός πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο σε 5,6 % το 2023, 3,2 % το 2024 και 2,1 % το 2025, παρά τη μείωση των τιμών της ενέργειας και την άμβλυνση των σημείων συμφόρησης του εφοδιασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δομικός πληθωρισμός υπήρξε πιο επίμονος, καθώς αυξήθηκε σε 5,5 % τον Ιούνιο του 2023 και στη συνέχεια μειώθηκε σε 4,2 % τον Σεπτέμβριο του 2023· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δομικός πληθωρισμός προβλέπεται να υπερβεί τον ονομαστικό πληθωρισμό στο εγγύς μέλλον και να παραμείνει υψηλότερος από αυτόν έως τις αρχές του 2024, κυρίως λόγω της μεγάλης αύξησης των μισθών·

([1]) Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0214.
([2]) ΕΕ C 479 της 16.12.2022, σ. 75.

Γ. λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερα επιζήμιες συνέπειες που έχουν οι δέκα διαδοχικές αυξήσεις των επιτοκίων αναφοράς για τη φερεγγυότητα των νοικοκυριών, των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ΜΜΕ σε χώρες όπου κυριαρχούν μοντέλα κυμαινόμενων επιτοκίων·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις οικονομικές προβλέψεις της Επιτροπής του 2023, τα δημόσια ελλείμματα προβλέπεται να μειωθούν στο 3,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) το 2023 και στο 2,4 % το 2024· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο λόγος δημόσιου χρέους προς ΑΕγχΠ μειώθηκε στη ζώνη του ευρώ από 95,0 % σε 91,2 % και στην ΕΕ των 27 από 87,4 % σε 83,7 % το 2022 και το 2023 αντίστοιχα· λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθεί να είναι πάνω από τις τιμές αναφοράς που προβλέπονται από τη Συνθήκη· λαμβάνοντας υπόψη ότι το δημόσιο χρέος και τα ελλείμματα διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΚΤ είναι πολιτικά ανεξάρτητη, πράγμα που σημαίνει ότι ούτε τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ, ούτε οι κυβερνήσεις των κρατών μελών δεν θα πρέπει να επιδιώκουν να την επηρεάσουν· η ανεξαρτησία αυτή απαιτεί από την ΕΚΤ να απέχει από τη λήψη πολιτικών αποφάσεων·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δήλωσε ότι «οι πρόσθετες ανάγκες για ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις σε σχέση με τη διττή μετάβαση και τους οικείους στόχους πολιτικής εκτιμώνται σε σχεδόν 650 δισ. EUR ετησίως έως το 2030» ([3])·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι πρωταρχικός στόχος της ΕΚΤ είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, την οποία έχει ορίσει ως συμμετρικό πληθωρισμό 2 % μεσοπρόθεσμα·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με την επιφύλαξη του πρωταρχικού στόχου της σταθερότητας των τιμών, η ΕΚΤ θα πρέπει επίσης να στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές της ΕΕ, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 ΣΕΕ·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 123 ΣΛΕΕ και το άρθρο 21 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της ΕΚΤ απαγορεύουν τη νομισματική χρηματοδότηση των κυβερνήσεων·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΚΤ λογοδοτεί στο Κοινοβούλιο ως θεσμικό όργανο που εκπροσωπεί τους πολίτες της ΕΕ·

Γενική επισκόπηση

1. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 127 ΣΛΕΕ ορίζει ότι «ο πρωταρχικός στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση προκειμένου να συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΕΣΚΤ ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων, και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο 119.»·

2. συμφωνεί με την καταστατική ανεξαρτησία της ΕΚΤ, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 130 ΣΛΕΕ, τονίζοντας, επιπλέον, ότι η ανεξαρτησία αυτή θα πρέπει πάντα να συμπληρώνεται από αντίστοιχο επίπεδο λογοδοσίας·

3. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, εάν η ΕΚΤ δεν φέρει εγκαίρως τον πληθωρισμό στο επίπεδο-στόχο, αυξάνοντας παράλληλα το κόστος χρηματοδότησης στη ζώνη του ευρώ, ιδίως για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, η ΕΚΤ κινδυνεύει να χάσει την αξιοπιστία της·

4. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τα σταθερά υψηλά ποσοστά πληθωρισμού, και ιδίως τα ποσοστά δομικού πληθωρισμού, και για τον αρνητικό αντίκτυπό τους στην ανταγωνιστικότητα, τις επενδύσεις, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, ο οποίος επηρεάζει δυσμενώς ιδίως όσους έχουν σταθερό ή περιορισμένο εισόδημα· καλεί την ΕΚΤ να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη μείωση του ποσοστού πληθωρισμού σύμφωνα με την εντολή της· υπενθυμίζει ότι η κατάσταση αυτή προκαλεί οικονομική αβεβαιότητα και αυξάνει το κόστος ζωής για τους πολίτες· υπογραμμίζει ότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αυξανόμενες πληθωριστικές προσδοκίες οι οποίες διατηρούν έναν κύκλο αύξησης των τιμών και υπονομεύουν την οικονομική σταθερότητα· σημειώνει ότι οι ποσοτικοί στόχοι για τον πληθωρισμό πρέπει να επιτευχθούν σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα· καλεί την ΕΚΤ να παρέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση και τον καθορισμό του ουδέτερου επιτοκίου·

([3]) Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2021). Η οικονομία της ΕΕ μετά την COVID-19: επιπτώσεις για την οικονομική διακυβέρνηση.

5. σημειώνει τα διαφορετικά επίπεδα χρέους, τα δημοσιονομικά ελλείμματα και τα επίπεδα δημόσιων επενδύσεων στα κράτη μέλη, καθώς και τους πιθανούς κινδύνους και τα πιθανά προβλήματα που αυτό συνεπάγεται για την οικονομική σταθερότητα, την εμπιστοσύνη των επενδυτών, την οικονομική ανάπτυξη και τη μακροπρόθεσμη ευημερία· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ελήφθησαν ανεπαρκή μέτρα για τη μεταρρύθμιση της ανταγωνιστικότητας και των δημόσιων επενδύσεων, ενώ τα επιτόκια ήταν χαμηλά· τονίζει την ιδιαίτερη ανησυχία του για το αυξανόμενο κόστος χρηματοδότησης του χρέους, ιδίως στην περίπτωση του δημόσιου χρέους, λόγω της αύξησης των επιτοκίων· υπενθυμίζει ότι η υπεύθυνη αντιμετώπιση των επιπέδων του δημόσιου χρέους και ελλείμματος έχει καίρια σημασία για την πρόληψη των κινδύνων που συνδέονται με τον τρέχοντα πληθωρισμό με σκοπό τη διατήρηση σταθερής οικονομίας και βιώσιμης ανάπτυξης· ζητεί επιτακτικά να υπάρξει άμεσο αποτέλεσμα των νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ· εκφράζει ικανοποίηση για τη γνώμη της ΕΚΤ εν προκειμένω· επισημαίνει ότι οι επεκτατικές δημοσιονομικές πολιτικές θα μπορούσαν να ανακόψουν την πολιτική νομισματικής αυστηροποίησης που εφαρμόζει η ΕΚΤ·

6. καταδικάζει την απρόκλητη εισβολή και τη συνεχιζόμενη επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τους συνεχείς αρνητικούς κλυδωνισμούς στην πλευρά της προσφοράς που αυτές συνεπάγονται· εκφράζει ανησυχία για τις διαρκείς, απρόβλεπτες και σοβαρές επιπτώσεις τους στην ευρωπαϊκή οικονομία και κοινωνία, ιδιαίτερα για τις πιο εκτεθειμένες και ευάλωτες ομάδες, όπως τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα και οι ΜΜΕ· επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, την ενσωμάτωση του REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προκειμένου να μειωθεί η ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία, να στηριχθεί η στρατηγική αυτονομία και να αντιμετωπιστούν αυτοί οι κλυδωνισμοί στην πλευρά της προσφοράς·

7. επισημαίνει ότι οι απειλές για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και ο διεθνής ρόλος του ευρώ δεν είναι μόνο αποτέλεσμα των υψηλών επιπέδων πληθωρισμού, του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία και των υψηλών και διαφορετικών επιπέδων χρέους στα κράτη μέλη, αλλά οφείλονται επίσης στην θεσμική διάρθρωση της ζώνης του ευρώ, στο όλο και πιο επαχθές κανονιστικό κόστος, στον αυξανόμενο κατακερματισμό στο παγκόσμιο εμπόριο και στον επικείμενο αγώνα δρόμου επιδοτήσεων μεταξύ κρατών που παρατηρείται στο πλαίσιο των πολιτικών προστατευτισμού· καλεί την ΕΚΤ να εξετάσει την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ με σκοπό την ενίσχυση της ελκυστικότητάς του ως αποθεματικού νομίσματος·

8. συμφωνεί με την προειδοποίηση της Προέδρου Lagarde ότι η δημοσιονομική στήριξη θα πρέπει να είναι προσωρινή, στοχευμένη και προσαρμοσμένη και δεν θα πρέπει να ανακόπτει το έργο της νομισματικής πολιτικής· καλεί τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν τις αντίστοιχες δημοσιονομικές πολιτικές τους με τον γενικό στόχο της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ· υπενθυμίζει ότι η Οικονομική και Νομισματική Ένωση απαιτεί σταθερές δημοσιονομικές πολιτικές στα κράτη μέλη προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς· ζητεί οι δημοσιονομικές προσπάθειες να επικεντρωθούν σε παραγωγικές επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις· επισημαίνει ότι τόσο οι κυβερνήσεις όσο και η Επιτροπή, μπορούν να στηρίξουν τους πολίτες και τις βιομηχανίες όχι μόνο μέσω δημοσιονομικών μέτρων, αλλά και εστιάζοντας σε μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη και εξασφαλίζουν κοινωνική ισορροπία καθώς και σε δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις σε υποδομές· σημειώνει, ωστόσο, ότι η αρχιτεκτονική της ζώνης του ευρώ εξακολουθεί σήμερα να βασίζεται στην αρχή της νομισματικής κυριαρχίας· σημειώνει ότι τα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού απαιτούν ισχυρή δέσμευση από όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τις εθνικές αρχές, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της πληθωριστικής κρίσης·

9. σημειώνει ότι οι νομισματικές πολιτικές της ΕΚΤ που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της πρωταρχικής εντολής της υπόκεινται σε αξιολόγηση αναλογικότητας· σημειώνει ότι η αξιολόγηση της αναλογικότητας λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των μέτρων νομισματικής πολιτικής στην ευρύτερη οικονομία και τις οικονομικές πολιτικές· τονίζει ότι, όταν βρίσκεται αντιμέτωπη με μια επιλογή μεταξύ διαφορετικών συνόλων πολιτικών που ευνοούν εξίσου τη σταθερότητα των τιμών, η ΕΚΤ πρέπει να επιλέγει εκείνες που στηρίζουν καλύτερα τις γενικές οικονομικές πολιτικές της ΕΕ·

10. εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η ΕΚΤ υποστηρίζει εδώ και πολλά χρόνια μια καλά μελετημένη ολοκλήρωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, της τραπεζικής ένωσης και της ένωσης κεφαλαιαγορών· υπενθυμίζει ότι η ολοκλήρωση αυτή αναμένεται να συμβάλει σε μεγαλύτερη εξάπλωση των κινδύνων στο εσωτερικό της νομισματικής ένωσης και στην ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητάς της καθώς και στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη της ΕΕ, στη μείωση της εξάρτησης από τα τραπεζικά δάνεια και στον ανταγωνισμό με τις ασιατικές και αμερικανικές αγορές· υπενθυμίζει ότι είναι αναγκαίο να υπάρχει σαφής πολιτική βούληση για την προώθηση της ολοκλήρωσης της τραπεζικής ένωσης και της ένωσης κεφαλαιαγορών· σημειώνει ότι η ΕΚΤ υποστηρίζει τη θέσπιση ενός πλήρως ανεπτυγμένου ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης καταθέσεων· αναγνωρίζει ότι ο επιμερισμός των κινδύνων και η μείωση των κινδύνων συνδέονται στενά μεταξύ τους και ότι τα θεσμικά συστήματα προστασίας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προστασία και τη σταθεροποίηση των συμμετεχόντων ιδρυμάτων· καλεί την ΕΚΤ να παρακολουθεί την κατάσταση όσον αφορά τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια·

11. υπογραμμίζει τον κεντρικό ρόλο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στην οικονομία της ΕΕ, στην οικονομική και κοινωνική σύγκλιση και στην απασχόληση· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για τις επιπτώσεις που έχουν στις ΜΜΕ η πανδημία COVID-19 και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας στην Ουκρανία· επαναλαμβάνει ότι πρέπει να αρθούν τα γραφειοκρατικά εμπόδια που αποτρέπουν τις διασυνοριακές επενδύσεις στην Ένωση, να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση για τις ΜΜΕ σε σχέση με τις μεγάλες εταιρείες, να απλουστευτούν τα νομικά πλαίσια με σκοπό την προσέλκυση κεφαλαίων, να ενισχυθεί η είσοδος των ΜΜΕ στις χρηματοπιστωτικές αγορές και να προωθηθούν οι χρηματοοικονομικές γνώσεις μεταξύ των πολιτών ώστε να καταστούν γνωστά τα οφέλη των επενδύσεων·

Νομισματική πολιτική

12. σημειώνει ότι ο ονομαστικός πληθωρισμός μειώθηκε από 8,4 % το 2022 σε 5,2 % το 2023, κυρίως λόγω των χαμηλότερων τιμών της ενέργειας και της χαλάρωσης των σημείων συμφόρησης στον εφοδιασμό· παρατηρεί, ωστόσο, ότι ο πληθωρισμός παραμένει πάνω από το επίπεδο-στόχο του 2 %· αναγνωρίζει την πρόβλεψη της ΕΚΤ για 2,1 % το 2025· εκφράζει την ανησυχία του για τις δευτερογενείς επιπτώσεις, για την αύξηση της αβεβαιότητας σε σχέση με τις προσδοκίες των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών για τον πληθωρισμό και για το ενδεχόμενο εξέλιξης των μισθών και των τιμών όταν οι πληθωριστικές προσδοκίες και, κατά συνέπεια, οι μισθοί αυξάνονται σε όλους τους τομείς, καθώς και για την ανάγκη να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις τους στην ανάπτυξη και την απασχόληση·

13. σημειώνει ότι τα υψηλά επίπεδα πληθωρισμού επηρεάζουν δυσανάλογα τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα τα οποία ξοδεύουν μεγαλύτερο ποσοστό του προϋπολογισμού τους σε είδη πρώτης ανάγκης· τονίζει ότι η επαναφορά του πληθωρισμού στο επίπεδο-στόχο είναι, επομένως, επίσης σημαντική για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής·

14. εκφράζει την ανησυχία του για το σταθερά υψηλό ποσοστό του δομικού πληθωρισμού, παρόλο που βρίσκεται πλέον σε καθοδική πορεία εδώ και αρκετούς μήνες· παρατηρεί ότι ο πληθωρισμός άρχισε αρχικά να αυξάνεται λόγω των σημείων συμφόρησης του εφοδιασμού· κατανοεί αναμένεται ακόμα μεγαλύτερη αύξηση των μισθών, λόγω της αντιστάθμισης του πληθωρισμού και της στενότητας της αγοράς εργασίας·

15. επισημαίνει ότι ο πληθωρισμός άρχισε ήδη να αυξάνεται πάνω από τα επίπεδα-στόχους τον Ιούλιο του 2021, λόγω των σημείων συμφόρησης του εφοδιασμού, δηλαδή ήδη πριν από την ευρείας κλίμακας απρόκλητη και παράνομη επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία, η οποία επιδείνωσε την πληθωριστική πίεση· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για το γεγονός ότι η ΕΚΤ άρχισε να αντιμετωπίζει τον πληθωρισμό μόλις τον Ιούνιο του 2022, παρόλο που η κρίση COVID-19 απέδειξε ότι είναι σε θέση να δρα εγκαίρως· σημειώνει ότι άλλες κεντρικές τράπεζες ενήργησαν ταχύτερα· τονίζει ότι η ΕΚΤ πρέπει να ενεργήσει ταχέως εκπληρώνοντας την εντολή που της έχει ανατεθεί να λαμβάνει όλες τις αποφάσεις βάσει των οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεικτών· υποστηρίζει ότι μια ταχύτερη αντιμετώπιση θα μπορούσε να είχε επηρεάσει νωρίτερα τη δυναμική των τιμών, αποτρέποντας την άνοδό τους στο ποσοστό ρεκόρ του 10,6 % που καταγράφηκε τον Οκτώβριο του 2022·

16. καλεί την ΕΚΤ να συνεχίσει την ανάλυση της παρεκτάσεως προσφοράς/ζήτησης του πληθωρισμού·

17. υποστηρίζει πλήρως τη δήλωση της Προέδρου Lagarde σχετικά με την καταπολέμηση του πληθωρισμού για όσο διάστημα είναι αναγκαίο, τονίζοντας ταυτόχρονα ότι η εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής μπορεί να επιτευχθεί με τον συντονισμό των δημοσιονομικών, των νομισματικών και των διαρθρωτικών πολιτικών· επικροτεί την έκκληση της Προέδρου Lagarde για επίδειξη ταπεινοφροσύνης και για τακτική επικαιροποίηση των υποδειγμάτων της ΕΚΤ· καλεί, ωστόσο, την ΕΚΤ να επανεξετάσει και να βελτιώσει ριζικά τα μοντέλα της και τον ρόλο τους στη χάραξη της πολιτικής της υπό το πρίσμα των χαμηλών επιδόσεων των μοντέλων κατά τα τελευταία έτη, προκειμένου να τα προσαρμόσει στις νέες οικονομικές τάσεις και στις τάσεις που επικρατούν στις ενωσιακές και παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις συνεχιζόμενες και προηγούμενες κρίσεις και τις προκλήσεις που ανακύπτουν στον τομέα της χάραξης νομισματικής πολιτικής·

18. υπενθυμίζει ότι η σταθερότητα των τιμών απέχει πολύ από την επίτευξή της· σημειώνει τον μεσοπρόθεσμο συμμετρικό στόχο του 2 % για τον πληθωρισμό· παρατηρεί ότι, την τελευταία δεκαετία, ο πληθωρισμός είτε ήταν πολύ χαμηλότερος είτε πολύ υψηλότερος από αυτό το επίπεδο-στόχο· σημειώνει επίσης ότι ο πληθωρισμός παρουσιάζει πτωτική τάση, ενώ πλησιάζει τον μεσοπρόθεσμο στόχο της ΕΚΤ·

19. καλεί την ΕΚΤ να ορίσει ακριβέστερα τι σημαίνει «μεσοπρόθεσμος» και να εξετάσει μια πιο ποιοτική προσέγγιση για τη σταθερότητα των τιμών, διατηρώντας τα αναγκαία περιθώρια για την αξιοποίηση των οφελών που προσφέρει η σταθερότητα των τιμών, και παρέχοντας παράλληλα τα αναγκαία περιθώρια για τη μείωση του κινδύνου αποπληθωρισμού·

20. υποστηρίζει την απόφαση της ΕΚΤ να περιορίσει τα προγράμματά της για την αγορά περιουσιακών στοιχείων, δεδομένης της πλεονάζουσας ρευστότητας στην αγορά· σημειώνει, ωστόσο, ότι η ΕΚΤ εξακολουθεί να προτίθεται να επανεπενδύσει τις πληρωμές κεφαλαίου από λήγοντες τίτλους που αγοράστηκαν στο πλαίσιο του έκτακτου προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού λόγω πανδημίας (PEPP) τουλάχιστον έως το τέλος του 2024· σημειώνει την ανακοίνωση της ΕΚΤ σχετικά με την απανθρακοποίηση των εταιρικών ομολόγων της, αν και η «κλίση» παύει να είναι αποτελεσματική όταν δεν πραγματοποιούνται επανεπενδύσεις· τονίζει τη σημασία της ποιότητας των ασφαλειών·

21. σημειώνει ότι η έννοια της ουδετερότητας της αγοράς είναι συνδεδεμένη με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό· καλεί την ΕΚΤ, στο πλαίσιο σεβασμού της ανεξαρτησίας της, να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες της αγοράς και να διασφαλίσει την αποτελεσματική κατανομή των πόρων σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, παραμένοντας ταυτόχρονα όσο το δυνατόν πιο πολιτικά ουδέτερη, τηρώντας την αρχή της ουδετερότητας της αγοράς σε πολλές περιπτώσεις· τονίζει ότι οι αποφάσεις αυτές δεν πρέπει να λαμβάνονται εις βάρος της επίτευξης του πρωταρχικού στόχου της ΕΚΤ·

22. αναγνωρίζει την ανάγκη για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις μετά από δεκαετίες ανεπαρκών επενδύσεων προκειμένου να μειωθεί η δυναμική του πληθωρισμού στην πλευρά της προσφοράς και να βελτιωθεί το δυναμικό βιώσιμης ανάπτυξης·

23. τονίζει ότι η ομοιόμορφη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής είναι ζωτικής σημασίας για την εκπλήρωση της εντολής της ΕΚΤ για σταθερότητα των τιμών· υπογραμμίζει ότι η υπερβολική απόκλιση στις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων καθιστά τους πιστωτικούς όρους ασυνεπείς με την ομοιόμορφη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής και καθιστά εξαιρετικά δύσκολη τη μείωση του δημόσιου χρέους· σημειώνει, εν προκειμένω, την έναρξη εφαρμογής του μέσου προστασίας της μεταφοράς για τη στήριξη της αποτελεσματικής μετάδοσης της νομισματικής πολιτικής σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ·

Δευτερεύουσα εντολή

24. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 127 ΣΛΕΕ απαιτεί από την ΕΚΤ να στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 ΣΕΕ, καθήκον που εμπίπτει στην εντολή της, στον βαθμό που δεν θίγεται ο στόχος της σταθερότητας των τιμών· επισημαίνει ότι υπάρχει σαφής ιεράρχηση μεταξύ των στόχων της ΕΚΤ· υπενθυμίζει ότι η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση συγκαταλέγονται στις κοινές προτεραιότητες της ΕΕ·

25. εκφράζει σοβαρή ανησυχία για τα πρόσφατα δημοσιεύματα των μέσων ενημέρωσης σχετικά με πολιτικές προκαταλήψεις εντός της ΕΚΤ όσον αφορά τον οικολογικό προσανατολισμό των πολιτικών· υπενθυμίζει ότι η ανεμπόδιστη εστίαση στην εντολή της ΕΚΤ για σταθερότητα των τιμών είναι υψίστης σημασίας για την ακεραιότητα και τη δημόσια στήριξη του οργάνου· σημειώνει τη σημασία του πλουραλισμού για την υπηρεσιακή νοοτροπία της ΕΚΤ· καλεί την ΕΚΤ να διερευνήσει και να αντιμετωπίσει ταχέως τυχόν υποψίες ιδεολογικής μεροληψίας·

26. υπενθυμίζει στην ΕΚΤ ότι πρέπει να αφιερώσει ειδικό κεφάλαιο στην ετήσια έκθεσή της για να εξηγήσει πώς ερμήνευσε τους δευτερεύοντες στόχους της και ενήργησε εν προκειμένω και τις δυνητικές επιπτώσεις στην πρωταρχική εντολή της·

27. σημειώνει ότι η ΕΚΤ, ως ενωσιακό θεσμικό όργανο, στο πλαίσιο της δράσης που αναπτύσσει με βάση την εντολή της, δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις της ΕΕ δυνάμει της συμφωνίας του Παρισιού· ενθαρρύνει την ΕΚΤ να συνεχίσει να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η κλιματική αλλαγή επηρεάζει δυνητικά την ικανότητά της να διατηρεί τη σταθερότητα των τιμών·

28. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση της ΕΚΤ ότι προτίθεται να ενισχύσει περαιτέρω τα εργαλεία και τις ικανότητες αξιολόγησης κινδύνου του Ευρωσυστήματος, προκειμένου να συμπεριληφθούν σε μεγαλύτερο βαθμό οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον, ιδίως επειδή η κλιματική αλλαγή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη αστάθεια των τιμών, ιδίως στον αγροδιατροφικό τομέα· καλεί την ΕΚΤ να συνεχίσει το έργο της όσον αφορά τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων για τον κλιματικό κίνδυνο που αναπτύχθηκαν για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας των τραπεζών και των εταιρειών έναντι του κινδύνου κλιματικής μετάβασης·

29. σημειώνει το σχέδιο δράσης της ΕΚΤ και τον λεπτομερή χάρτη πορείας των δράσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή με στόχο την περαιτέρω ενσωμάτωση των παραμέτρων που αφορούν την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο και στα μοντέλα πολιτικής της· σημειώνει ότι ο χάρτης πορείας για το κλίμα δεν περιλαμβάνει στοχευμένες πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης ή παρόμοια μέσα·

30. υπογραμμίζει τη σημασία του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων για την κοινωνικοοικονομική σύγκλιση· τονίζει ότι οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται καλύτερα όταν η κοινωνική οικονομία της αγοράς λειτουργεί σε ένα σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον βασιζόμενο σε προβλέψιμα επίπεδα τιμών·

Άλλες πτυχές

31. εφιστά την προσοχή στη σταθερή απόκλιση των ισοζυγίων του TARGET2 εντός του ΕΣΚΤ· εκφράζει τον φόβο ότι η κατάσταση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις στο μέλλον· σημειώνει ότι η ερμηνεία αυτών των αποκλίσεων είναι αμφιλεγόμενη·

32. εκφράζει την ικανοποίησή του για την προσοχή που δίνει η ΕΚΤ στους κινδύνους κυβερνοεπιθέσεων· ενθαρρύνει την ΕΚΤ να διατηρήσει αυτή την ευαισθησία, ιδίως υπό το πρίσμα του γεωπολιτικού πλαισίου· καλεί την ΕΚΤ να μην χαλαρώσει την παρακολούθηση της ανάπτυξης νέων τύπων ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων, όπως τα κρυπτοστοιχεία, και συγκεκριμένα τα κρυπτονομίσματα και των συναφών κινδύνων όσον αφορά την κυβερνοασφάλεια, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη φορολογική απάτη, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και άλλες εγκληματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την ανωνυμία που παρέχουν τα κρυπτοστοιχεία του ενεργητικού και καλεί επίσης, στο πλαίσιο αυτό, την ΕΚΤ να διατηρήσει τη δέσμευσή της να εξασφαλίσει την ανθεκτικότητα των ψηφιακών υποδομών της·

33. λαμβάνει υπόψη την πρόοδο της ΕΚΤ όσον αφορά το σχέδιο του ψηφιακού ευρώ, και χαιρετίζει τον σχετικό διάλογό της με το Κοινοβούλιο· επαναλαμβάνει ότι, προκειμένου η ΕΕ να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των ψηφιακών μετασχηματισμών στον τομέα των πληρωμών, το ψηφιακό ευρώ πρέπει να σέβεται τον ανταγωνισμό στο πεδίο των τραπεζικών και ψηφιακών πληρωμών· υπογραμμίζει ότι το ψηφιακό ευρώ δεν πρέπει να αντικαταστήσει τα μετρητά ως μέσο πληρωμής, πρέπει να σέβεται την ιδιωτική ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων και δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα· θεωρεί ότι το ψηφιακό ευρώ θα είναι επιτυχές μόνο εάν προσφέρει απτή προστιθέμενη αξία η οποία θα κοινοποιείται σαφώς στους Ευρωπαίους πολίτες· υπενθυμίζει ότι η καθιέρωση του ψηφιακού ευρώ εξαρτάται από απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ως συννομοθετών·

34. συμμερίζεται την ανησυχία της ΕΚΤ σχετικά με την άνοδο του σκιώδους τραπεζικού τομέα και τον κίνδυνο που μπορεί να ενέχει για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα· τονίζει την ανάγκη επαρκούς ρύθμισης των μη τραπεζικών χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, οι οποίοι επιτρέπουν στον τομέα να ανταγωνίζεται επί ίσοις όροις με τον τραπεζικό τομέα·

35. εκφράζει την ικανοποίησή του για το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙΙ, δεδομένου ότι θα ενισχύσει την ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα· προειδοποιεί για τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης· συμφωνεί με τις ανησυχίες της ΕΚΤ ως προς αυτό· τονίζει ότι η εποπτεία των τραπεζών θα πρέπει να βασίζεται στον κίνδυνο· υπογραμμίζει τη σημασία των ίσων όρων ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο και της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών τραπεζών·

36. σημειώνει ότι η ΕΚΤ προσαρμόζει τα συστήματά της στις τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στα μοντέλα της για την επεξεργασία και την ανάλυση δεδομένων με σκοπό να συμβάλει στη βελτίωση της νομισματικής ανάλυσης και της λήψης νομισματικών αποφάσεων· επισημαίνει ότι όλες αυτές οι εξελίξεις πρέπει πάντα να λαμβάνουν χώρα εντός των παραμέτρων ασφαλείας ώστε να αποφεύγονται οι επιχειρησιακοί κίνδυνοι·

Λογοδοσία

37. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επισημοποίηση, γραπτώς, των σημερινών πρακτικών λογοδοσίας μεταξύ της ΕΚΤ και του Κοινοβουλίου· αναγνωρίζει τον ανοικτό χαρακτήρα και τη διαθεσιμότητα της ΕΚΤ προς το Κοινοβούλιο· καλεί την ΕΚΤ και το Κοινοβούλιο να αξιοποιήσουν πλήρως τις ρυθμίσεις σχετικά με τη λογοδοσία και τη διαφάνεια και, εφόσον είναι δυνατόν, να ενισχύσουν περαιτέρω αυτές τις ρυθμίσεις, χωρίς να θιγεί η ανεξαρτησία της ΕΚΤ·

38. προτείνει να δημιουργήσει η ΕΚΤ εσωτερική υπηρεσία για την εκ των υστέρων αξιολόγηση των αποφάσεων πολιτικής της, χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της ΕΚΤ·

39. εκφράζει την ικανοποίησή του για την ουσιαστική και λεπτομερή ανατροφοδότηση που παρέσχε η ΕΚΤ σε σχέση με το ψήφισμα του Κοινοβουλίου σχετικά με την ετήσια έκθεση της ΕΚΤ για το 2021· καλεί την ΕΚΤ να διατηρήσει τη δέσμευσή της υπέρ της λογοδοσίας και της διαφάνειας, και να συνεχίσει να δημοσιοποιεί κάθε χρόνο τα γραπτά της σχόλια σχετικά με τα ψηφίσματα του Κοινοβουλίου για τις ετήσιες εκθέσεις της·

40. παρατηρεί ότι μόνο δύο μέλη της εκτελεστικής επιτροπής και του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ είναι γυναίκες· καλεί τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν την ευθύνη που τους αναλογεί και να ενσωματώσουν την αρχή της ισότητας των φύλων στις διαδικασίες διορισμού τους, προκειμένου να διασφαλίσουν ίσες ευκαιρίες για όλα τα φύλα όσον αφορά τη θέση του διοικητή των εθνικών κεντρικών τραπεζών·

41. σημειώνει ότι, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την ανισορροπία μεταξύ των φύλων στην οργανωτική δομή της ΕΚΤ, το μερίδιο των γυναικών σε θέσεις ανώτερων διοικητικών στελεχών έχει αυξηθεί· καλεί την ΕΚΤ να συνεχίσει να καταβάλει προσπάθειες για την ενίσχυση των ίσων ευκαιριών για όλα τα φύλα στην οργάνωσή της·

42. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη νέα επικοινωνιακή πολιτική της ΕΚΤ, η οποία περιλαμβάνει πιο προσιτούς τρόπους επεξήγησης και παρουσίασης των αποφάσεων πολιτικής της ΕΚΤ στους πολίτες και τους συμφεροντούχους και καλεί την ΕΚΤ να ενισχύσει περαιτέρω την επικοινωνία της σχετικά με τους στόχους πολιτικής των κεντρικών τραπεζών και την αντιμετώπιση κρίσεων·

43. σημειώνει τον πρόσφατο διορισμό του νέου προέδρου του εποπτικού συμβουλίου και καλεί την ΕΚΤ να συνεκτιμά και να σέβεται σε μεγαλύτερο βαθμό τα προνόμια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο μελλοντικών διαδικασιών διορισμού, ιδίως σε συνάρτηση με τον ενιαίο εποπτικό μηχανισμό·

44. υπογραμμίζει τη σημασία του πλαισίου δεοντολογίας της ΕΚΤ και του κώδικα συμπεριφοράς, δεδομένου ότι αποτελούν εγγύηση για την ακεραιότητα της ΕΚΤ και λειτουργούν ως βάση για την εμπιστοσύνη του κοινού και, σε τελική ανάλυση, για την αξιοπιστία της ΕΚΤ· σημειώνει ότι αυτό το πλαίσιο καθοδηγεί το προσωπικό της ΕΚΤ και τους υψηλόβαθμους υπαλλήλους όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης των εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων· καλεί την ΕΚΤ να επανεξετάζει τακτικά το πλαίσιο υπό αυτό το πρίσμα·

45. καλεί την ΕΚΤ να ξεκινήσει διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια στο πλαίσιο απόλυτου σεβασμού της πολιτικής ανεξαρτησίας της· πιστεύει ότι αυτό θα ενίσχυε τη νομιμότητα και τις πολιτικές της ΕΚΤ·

46. καλεί την ΕΚΤ να ευθυγραμμίσει το εσωτερικό της πλαίσιο για την καταγγελία δυσλειτουργιών με την οδηγία της ΕΕ για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος·

°
° °

47. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.